

Regionfullmäktige

Svar på interpellation från Anna-Karin Ramnemo, Vänsterpartiet – Hållbar arbetspendling gynnar både klimat hälsa och ekonomi

I en interpellation från Anna-Karin Ramnemo, Vänsterpartiet, ställs frågorna:

1. Vad kan Region Jönköpings län göra för att gå före och ta på sig ledartröjan när det gäller hållbar arbetspendling för de egna anställda och för andra resenärer i vår region?
2. Tror du att ni kommer nå de uppsatta miljömålen inom trafiken såsom exempelvis målet om utsläppsminskning på 30 % till 2025 vad avser arbetspendling?

Sammanfattning och svar

Region Jönköpings län har hållbar arbetspendling på agendan och frågan finns med i såväl Hållbarhetsprogram som den aktuella *Budget med verksamhetsplan 2023*-. Flera åtgärder har redan vidtagits för att främja hållbar arbetspendling bland våra anställda. Bland annat erbjuds medarbetare förmånscyklar och en mängd andra förmånliga och klimatsmarta möjligheter genom Region Jönköpings läns nya förmånsportal. En ny busslinje som går regelbundet mellan Värnamo sjukhus och Länsjukhuset Ryhov med stopp i ett antal av våra kommuner i länet har också införts för att underlätta pendling för både anställda, patienter och invånare. Inom kort lanseras även en sida på intranätet med syfte att underlätta och uppmuntra anställda till samåkning.

För att ytterligare skapa goda förutsättningar för en hållbar arbetspendling har en kartläggning av busslinjer och arbetspendlingsmönster bland våra anställda påbörjats.

Arbetet med flexibla och digitala arbetssätt ger också möjlighet till mer distansarbete för vissa yrkesgrupper och kan därigenom bidra till ett minskat pendlingsbehov.

Region Jönköpings län har i samverkan med Länsstyrelsen under 2023 upprättat en koldioxidbudget för Jönköpings län. Målet är att hålla den globala temperaturhöjningen under två grader men med en strävan om att den ska stanna

vid 1,5 grader. Budgeten visar att utsläppen i Jönköpings län har minskat med 2 procent i genomsnitt per år sedan 2010. Det är dock långt under den minskning på 13 procent per år som krävs för att nå målet. Klimatbudgeten visar att länets största utmaningar finns inom transportsektorn där persontransporter står för den största delen följt av tunga transporter med lastbil. Koldioxidbudgeten visar alltså på behovet av en kraftig minskning av klimatpåverkan från i synnerhet personbilar.

Som underlag för hållbarhetsprogram 2021-2025 genomfördes 2020 en studie av hur anställda i Region Jönköpings län pendlar till och från arbetet. Totalt reste de anställda 2020 inom Region Jönköpings län ca 75 miljoner kilometer till och från arbetet, det vill säga 700 mil/anställd och år. Det är ett omfattande transportarbete som alstras till följd av arbetspendlingen och den är därmed en del av den största utmaningen i länets koldioxidbudget.

Studien visade också att 64 % av medarbetarna pendlade ensamma i bil och dessa pendlare stod för 70 % av det totala trafikarbetet som alstras av arbetspendlingen. Undersökningen visade även att 17 % av bilisterna som reser fem dagar i veckan har under fem kilometer till arbetet medan 21 % har 6-10 km. Det indikerar att det finns potential att minska utsläppen genom att få fler att cykla, gå eller åka kollektivtrafik till arbetet.

Även om den upprättade koldioxidbudgeten visar på behovet av en omfattande årlig reduktionstakt är nu gällande mål att senast 2025 reducera klimatpåverkan från arbetspendlingen med 30 % jämfört med 2019 (det vill säga läget som studien som gjordes i början av 2020 visar). Nästa jämförbara uppföljning av arbetspendlingen kommer att göras i början av 2024 och för närvarande finns således inte något underlag som kan användas för att bedöma sannolikheten för att uppsatt mål ska nås.

När det gäller Region Jönköpings läns möjlighet att skapa goda möjligheter för ett hållbart resande även för de länsinvånare som inte arbetar i Region Jönköpings län är framgångsfaktorn att erbjuda en effektiv och prisvärd kollektivtrafik i en målgruppsanpassad form.

Tommie Ekered (M)
Ordförande i nämnd för trafik,
infrastruktur och miljö